

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE NARODNE REPUBLIKE KINE

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum o socijalnoj sigurnosti između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine, koji je potpisana u Beogradu, 8. juna 2018. godine, u originalu na srpskom, kineskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma o socijalnoj sigurnosti između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI
IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I
VLADE NARODNE REPUBLIKE KINE**

Vlada Republike Srbije i Vlada Narodne Republike Kine (u daljem tekstu: „strane ugovornice“),

u cilju razvoja prijateljskih odnosa između Republike Srbije i Narodne Republike Kine, i

sa željom da unaprede uzajamnu saradnju u oblasti socijalne sigurnosti, saglasile su se o sledećem:

**DEO I
OPŠTE ODREDBE**

Član 1.

Definicije

1. Za potrebe ovog sporazuma sledeći izrazi znače:

(a) „teritorija“

u odnosu na Republiku Srbiju, teritorija Republike Srbije;

u odnosu na Narodnu Republiku Kinu, teritorija na kojoj se primenjuje Zakon o socijalnom osiguranju Narodne Republike Kine i relevantni pravni propisi;

(b) „pravni propisi“

u odnosu na Republiku Srbiju zakoni, podzakonski akti, i drugi propisi koji se odnose na socijalno osiguranje u skladu sa članom 2. stav 1. tačka (a) ovog sporazuma;

u odnosu na Narodnu Republiku Kinu zakoni, administrativna, izvršna i lokalna pravila kao i drugi pravni propisi o sistemima socijalnog osiguranja koji su predmet ovog sporazuma (član 2. stav 1. tačka (b));

(c) „nadležni organ“

u odnosu na Republiku Srbiju, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja;

u odnosu na Narodnu Republiku Kinu, Ministarstvo za ljudske resurse i socijalnu sigurnost;

(d) „nadležni nosilac“

u odnosu na Republiku Srbiju, nosilac osiguranja kod koga je lice osigurano u skladu sa njenim pravnim propisima;

u odnosu na Narodnu Republiku Kinu, Uprava za socijalno osiguranje Ministarstva za ljudske resurse i socijalnu sigurnost ili drugi organi koje odredi pomenuto ministarstvo;

2. Ostali izrazi koji nisu definisani u ovom članu imaju značenje koje im pripada prema pravnim propisima strane ugovornice.

Član 2.

Pravni propisi na koje se Sporazum odnosi

1. Ovaj sporazum primenjuje se na pravne propise koji se odnose na sledeće oblasti socijalnog osiguranja:

(a) u odnosu na Republiku Srbiju:

- (i) obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje,
- (ii) osiguranje za slučaj nezaposlenosti;

(b) u odnosu na Narodnu Republiku Kinu:

- (i) osnovno starosno osiguranje za zaposlene,
- (ii) osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

2. Ovaj sporazum primenjuje se i na pravne propise kojima se menjaju, dopunjaju, objedinjavaju ili zamenjuju pravni propisi iz stava 1. ovog člana. Međutim, ovaj sporazum ne primenjuje se na izmene kojima se uvode nove oblasti socijalne sigurnosti, osim ako se nadležni organi strana ugovornica zajednički saglase da tu izmenu primene.

3. Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, pravni propisi iz stava 1. ovog člana ne obuhvataju ugovore ili druge međunarodne sporazume o socijalnoj sigurnosti koje zaključi jedna strana ugovornica sa trećom državom, niti pravne propise koji se donose radi njihove primene.

Član 3.

Lica na koja se Sporazum primenjuje

Ovaj sporazum primenjuje se na sva lica za koja važe ili su važili pravni propisi jedne ili obe strane ugovornice, kao i na lica koja izvode svoja prava od tih lica u skladu sa pravnim propisima svake strane ugovornice.

Član 4.

Jednaki tretman

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, prilikom primene pravnih propisa jedne strane ugovornice, lica iz člana 3. ovog sporazuma imaju jednak tretman kao i državljeni te strane ugovornice.

Član 5.

Transfer davanja

1. Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, novčana davanja ostvarena u skladu sa pravnim propisima jedne strane ugovornice ne mogu se smanjiti, izmeniti, obustaviti, ukinuti ili oduzeti samo na osnovu boravišta ili prebivališta korisnika na teritoriji druge strane ugovornice ili treće države. Ova novčana davanja isplaćuju se u skladu sa pravnim propisima strane ugovornice u kojoj je korisnik ostvario pravo na davanja.

2. Stav 1. ovog člana ne primenjuje se u odnosu na Republiku Srbiju, na razliku između pripadajuće penzije i najnižeg iznosa penzije, ukoliko je visina pripadajuće penzije manja od najnižeg iznosa penzije.

DEO II
PRAVNI PROPISI KOJI SE PRIMENJUJU
Član 6.

Obavezno osiguranje

Ukoliko ovim sporazumom nije drugačije određeno, na zaposlenog odnosno lice koje obavlja samostalnu delatnost na teritoriji jedne strane ugovornice, u odnosu na taj rad, isključivo se primenjuju pravni propisi te strane ugovornice.

Član 7.

Upućena lica

1. Na zaposlenog koga poslodavac sa sedištem na teritoriji jedne strane ugovornice uputi na teritoriju druge strane ugovornice da za njega obavlja posao, primenjuju se, u vezi sa tim poslom, isključivo pravni propisi prve strane ugovornice u toku prvih šezdeset kalendarskih meseci, kao da je još uvek zaposlen na teritoriji prve strane ugovornice.

2. Ukoliko upućivanje traje duže od roka navedenog u stavu 1. ovog člana nadležni organi strana ugovornica ili organi koje oni ovlaste mogu se dogovoriti o produženju roka za još 24 meseca, pri čemu moraju uzeti u obzir okolnosti i vrstu zaposlenja.

Član 8.

Zaposleni u vazduhoplovima

Na lice koje je zaposleno kao oficir ili član posade vazduhoplova, u odnosu na taj rad, primenjuju se pravni propisi strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi sedište preduzeća u kojem je to lice zaposleno. Međutim, ako preduzeće ima predstavništvo na teritoriji druge strane ugovornice, na lice koje je zaposleno u tom predstavništvu primenjuju se pravni propisi strane ugovornice na čijoj teritoriji se predstavništvo nalazi.

Član 9.

Članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavništava

Ovaj sporazum ne utiče na odredbe Bečke konvencije o diplomatskim odnosima od 18. aprila 1961. godine ili Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 24. aprila 1963. godine.

Član 10.

Državni službenici i sa njima izjednačena lica

Na državne službenike i sa njima izjednačena lica primenjuju se pravni propisi one strane ugovornice u čijoj službi su zaposleni.

Član 11.

Izuzeci

Nadležni organi strana ugovornica mogu sporazumno dogovoriti izuzetke od primene čl. 6, 7, 8. i 10. ovog sporazuma za određeno lice ili grupe lice, pod uslovom da se na ta lica primenjuju pravni propisi jedne strane ugovornice.

DEO III
OSTALE ODREDBE
Član 12.

Sprovođenje sporazuma

1. Nadležni organi strana ugovornica zaključuju Administrativni dogovor kojim se utvrđuju mere neophodne za primenu ovog sporazuma.
2. Nadležni organi strana ugovornica se međusobno obaveštavaju o svim izmenama pravnih propisa koje mogu da utiču na primenu ovog sporazuma.
3. Nadležni organi strana ugovornica određuju organe za vezu za primenu ovog sporazuma kao što sledi:
 - u odnosu na Republiku Srbiju, Zavod za socijalno osiguranje;
 - u odnosu na Narodnu Republiku Kinu, Uprava za socijalno osiguranje Ministarstva za ljudske resurse i socijalnu sigurnost.

Član 13.

Razmena informacija i uzajamna pomoć

U cilju primene ovog sporazuma, nadležni organi ili nadležni nosioci strana ugovornica, na osnovu pisanog zahteva, pružaju besplatno informacije i uzajamnu pomoć u obimu u kojem njihovi pravni propisi to dozvoljavaju.

Član 14.

Izdavanje potvrda

1. U slučajevima iz čl. 7, 8, 10. i 11. ovog sporazuma nadležni nosilac strane ugovornice čiji se pravni propisi primenjuju dužan je da na zahtev izda potvrdu o primeni tih pravnih propisa u odnosu na određeno zaposlenje. U slučajevima iz čl. 7. i 11. ovog sporazuma, potvrda mora da sadrži podatak o periodu za koji se izdaje.
2. Potvrdu o primeni pravnih propisa Republike Srbije izdaje nadležni nosilac.
3. Potvrdu o primeni pravnih propisa Narodne Republike Kine izdaje Uprava za socijalno osiguranje Ministarstva za ljudske resurse i socijalnu sigurnost ili drugi organi koje odredi pomenuto ministarstvo.

Član 15.

Poverljivost informacija

1. Nadležni organ ili nadležni nosilac jedne strane ugovornice, u skladu sa zakonima i drugim propisima te strane ugovornice, dostavlja podatke o ličnosti, prikupljene u skladu sa svojim pravnim propisima, nadležnom organu ili nadležnom nosiocu druge strane ugovornice, ukoliko su ti podaci neophodni za primenu ovog sporazuma.
2. Podaci o ličnosti koje je, u skladu sa stavom 1. ovog člana, nadležni organ ili nadležni nosilac jedne strane ugovornice, dostavio nadležnom organu ili nadležnom nosiocu druge strane ugovornice, tretiraju se kao poverljivi i koriste se isključivo u svrhu primene ovog sporazuma.

Član 16.**Jezik komunikacije i overa dokumenata**

1. U primeni ovog sporazuma nadležni organi i nadležni nosioci strana ugovornica mogu međusobno komunicirati na svojim službenim jezicima ili na engleskom jeziku.
2. Dokumenti, posebno zahtevi i potvrde, ne mogu biti odbijeni samo zato što su napisani na službenom jeziku druge strane ugovornice.
3. Dokumenti, posebno potvrde, koje se podnose u primeni ovog sporazuma ne podležu overi ili nekoj drugoj sličnoj formalnosti.

Član 17.**Rešavanje sporova**

Sporove između strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom ovog sporazuma rešavaju nadležni organi strana ugovornica međusobnim konsultovanjem i pregovorima.

DEO IV**ZAVRŠNE ODREDBE****Član 18.****Prelazne odredbe**

U vezi sa članom 7. ovog sporazuma, period upućivanja lica koje je radilo na teritoriji jedne strane ugovornice pre stupanja na snagu ovog sporazuma, počinje da teče od dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

Član 19.**Stupanje na snagu**

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana četvrtog meseca po isteku meseca u kome su strane ugovornice, u pismenom obliku, jedna drugu obavestile da su završile unutrašnje zakonom propisane procedure potrebne za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Član 20.**Važenje i otkazivanje**

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme i ostaje na snazi do isteka poslednjeg dana dvanaestog meseca, posle meseca u kojem je jedna strana ugovornica u pismenoj formi, diplomatskim putem, obavestila drugu stranu ugovornicu o njegovom otkazivanju.

POTVRĐUJUĆI OVO, dole potpisani, valjano ovlašćeni, potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u Beogradu, dana 8. juna 2018. godine, u po dva primerka na srpskom jeziku, kineskom jeziku i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju neslaganja u tumačenju, tekst na engleskom jeziku ima prednost.

ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE

ZA VLADU
NARODNE REPUBLIKE KINE

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENjE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. tačka 1. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje njen međunarodni položaj i odnose sa drugim državama i međunarodnim organizacijama i u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, prema kome Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZA POTVRĐIVANjE SPORAZUMA

Oblast socijalnog osiguranja između Republike Srbije i Narodne Republike Kine nije regulisana međunarodnim sporazumom, pa su dve delegacije 2016. godine otpočele pregovore za zaključivanje istog. Sporazuma o socijalnoj sigurnosti između Vlade Republike Srbije i Vlade Narodne Republike Kine (u daljem tekstu: „Sporazum“) potpisani je 8. juna 2018. godine u Beogradu.

Sporazum uređuje ostvarivanje prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, kao i osiguranja za slučaj nezaposlenosti i sadrži rešenja koja su u skladu sa važećim zakonodavstvom Republike Srbije i opšteprihvaćenim principima u ovoj oblasti. Osnovni principi zastupljeni kroz odredbe sporazuma su: jednak tretman; primena pravnih propisa države zaposlenja na utvrđivanje obaveze za sprovođenje socijalnog osiguranja – sa izuzetkom upućenih lica i diplomatsko-konzularnih predstavnika i transfera davanja. Međutim, Sporazum ne sadrži načelo sabiranja perioda osiguranja navršenih u obe države ugovornice radi ostvarivanja prava na penziju, a koje su zastupljene u svim sporazumima o socijalnom osiguranju koje je zaključila Republika Srbija. Ovaj sporazum ne predstavlja klasičan sporazum o socijalnom osiguranju, jer se istim omogućava izbegavanje istovremenog plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teritoriji obe strane ugovornice.

III. STVARANjE FINANSIJSKIH OBAVEZA ZA REPUBLIKU SRBIJU IZVRŠAVANjEM SPORAZUMA

Za izvršenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2018. godinu. Stupanje na snagu ovog zakona, kojim se potvrđuje Sporazum, ne dovodi automatski do stupanja na snagu samog sporazuma.

Nakon što parlamenti obe države potvrde Sporazum, on stupa na snagu prvog dana četvrtog meseca po isteku meseca u kome su strane ugovornice, u pismenom obliku, jedna drugu obavestile da su završile unutrašnje zakonom propisane procedure potrebne za stupanje na snagu Sporazuma. Za sada se ne može sa sigurnošću predvideti kada će dve ugovorne strane završiti ove procedure.

U momentu njegovog stupanja na snagu, sredstva za davanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja će se obezbediti u okviru limita koji odredi Ministarstvo finansija, u okviru Finansijskog plana Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje.

IV. PROCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA IZVRŠAVANjE SPORAZUMA

Sredstva za izvršavanje ovog sporazuma biće obezbeđena u okviru Finansijskog plana Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje za određenu fiskalnu godinu.